

TO BHMA

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
1961
*"Έτος Β' Αρ. φύλ.
15
Τιμή Δραχ. 1.50*

**Υπεύθυνη Συντάκτης
Χαροκόπειον.**

**Γεωφεῖα
Εὖξεινος Δέσκη
Θεσσαλονίκης
Βενιζέλου 20
Τηλέφ. 77-315.**

ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εἰς τοὺς νέους τοῦ ὁραλοῦ καὶ εἰδυλλιακοῦ χωριοῦ, τοῦ Ροδοχωρίου (Μεγ. Ρεύματος) τῆς Ναούσης, ἐρχόμενο πρὸ τοιμήνον περίπου ἡ ἰδέα τῆς ἴδρυσεως ποντιακοῦ Συλλόγου.

«Ηερησεν μιὰ ἀπλῆ υπόδειξις καὶ πα-
ρότρυνσις καὶ δὲ ἐνθουσιασμὸς μεριῶν προ-
οδευτικῶν νέων, ὃστε δὲ φιλθεὶς σπόρος νὰ
εῦρῃ πρόσφορον ἔδαφος καὶ θαυμάσιον
κλῖμα εἰς τὰς ψυχὰς καὶ καρδίας τῶν Πον-
τίων κατοίκων. Καὶ ἐντὸς μικροῦ σχετικῶς
χρονικοῦ διαστήματος ἐφύτευσεν ἔνα νέον
γγῆσιον Ποντιακὸν Σωματεῖον, δὲ Ἐθνικὸς
Προοδευτικὸς Σύλλογος τῶν Ποντίων Νέων
Ροδοχωρίου Ναούσης «ΟΙ ΚΟΜΝΗΝΟΙ».
«Ἐτσι ἡ Ποντιακὴ Ἰδέα ἀπέντησεν ἔνα
ἀκίνητην δύναμιν φυτώριον διὰ τὴν καλλιέργει-
αν καὶ τὸ φύουντα χρώμα της.

‘Ο νεοΐδηνθεὶς Σύλλογος διὰ μιᾶς ἐπι-
στολῆς του πρὸς τὴν Ἐφημερίδα μας ἀπευ-
θύνει ἐν ἀρχῇ θερμὸν πατριωτικὸν καιρε-
τιομόν πρὸς δλας τὰς Ποντιακὰς Ὀγγανώ-
σεις καὶ πρὸς δλους τὸν ἀπανταχοῦ Πον-
τίους.

Κρίνομεν λαν σκόπιμον καλ ὀφέλιμον
νὰ ἀναφέρωμεν κατωτέρῳ μερικὰ τεμάχια
τῆς ὁραίας αὐτῆς ἐπιστολῆς, η ὅποια χαρα-
κτηρίζεται ἀπὸ τὸν ἀνώτερον πατριωτικὸν
παλμόν, τὴν ἀκλόνητον αὐτοπεποίθησιν,
τὴν θετικὴν ἀποφασιστικότητα καλ τὸν
ἀκράτητον ἐνθουσιοσμόν.

Μετὰ τὴν ἔγκριση τῶν καταστατικοῦ τοῦ

τεκού Συλλογοῦ τῶν Νεών τοῦ Μεγάλου Ρευ-
ματος «ΟΙ ΚΩΜΗΝΗΟΙ» δείχνει νὰ βγῆκε
δυναμωμένος μετά τὴν πρώτη ἐπαφή μὲ τοὺς
κατοίκους. Δεν είναι λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ πι-
στεύουν στὴν τελικὴ ἐπιτυχία τῶν σκοπῶν
τοῦ Συλλόγου....

Ο Σύλλογός μας ἔχει δύνεια ἵσως μεγάλα για
τοὺς γεννικοὺς μας ὕμους, ἀλλὰ ἐμεῖς τὸ πή-
ραμε ἀπόφασην νὰ πετύχουμε κατί μεγάλο.

Ἐτσι σήσαμε τὴν ἀπόφασην νὰ καταστήσουμε
ἔνα τέλειος Αρχείον τοπογραφικόν, λαγορασ-

MEETINGS ERITYSIAN SEMINAR

κὸν καὶ ἴστορικόν, ποὺ τὸ ὄντικό του θὰ ἔπει
ξεργαστῇ ἐπιτροπῇ τοῦ Συλλόγου γιὰ νὰ συν-
τάξῃ μιὰ ἴστορια «ἐκ τῶν σεσωσμένων» τῆς
Ιδαιαέρας εἰς τὸ Πόντον πατρίδας τῶν κα-
ροκιών τοῦ χωριοῦ μας. Τὸ ἴστορικὸ θρησκείο
ποὺ σκεπτόμαστε θὰ ἀποτελεσθῇ ἀπὸ ἀπαν-
τήσεις ποὺ θὰ μᾶς δώσουν σὲ 2000 ίσως
2000 ἐρωτήσεις δοσὶ γέροντες ἢ γηγένες συν-
εργασθοῦν. *Εἶναι* μιὰ δουλειὰ δύσκολη ποὺ
γίνεται δυσκολώτερη ὅταν φτάνῃ στὴν ἐπιστη-
μονική ἐπεξεργασία τοῦ ἀνοργάνωτου ὄντικου
Θὰ χρειασθοῦν χρόνια γιὰ τὸν τελικὸν καταρ-
τισμὸν τῆς ἴστοριας ποὺ θέλουμε. Θὰ κατα-
φύγουμε δύμας καὶ σὲ ἀλλες πηγές καὶ σὲ
ἄλλα γραφά καὶ παγκοῦ...».

άλλα χωριά καί παντού...»
Είναι περιττόν, νομίζομεν, νὰ σχολει-
σθούν τὰ ἀνωτέρω. Διότι εἰς αὐτὰ δυιλεῖ
τόσον καθαρὰ η ἄγνη ἐλληνοποντιακὴ ψυχὴ¹
καὶ τὸ ἀνώτερον ἐλληνοποντιακὸν πνεῦμα.
Ἐνδιαφέρει δμως κάτι ἄλλο! Εἶναι τὸ συμ-
πέρασμα ποὺ ἀβιάστως ἔξαγεται, δτι η νοο-
τροπία καὶ η ψυχοσύνθεσις τῆς Νέας Πον-
τιακῆς Γενεᾶς είναι γνήσιον προϊόν καὶ
κληροδότημα τοῦ ἐνδόξου προγονικοῦ πα-
τερελθόντος καὶ ἔξακολονθεῖ νὰ πάραμένη
ἀναλλοίωτος. Δὲν ἔχει σημασία τὸ δια πολ-
λάκις διατηρεῖται ἀνεκδήλωτος. Ἀρκεῖ δμως
νὰ δοθῇ η ἀφορμὴ καὶ μικρὰ ὅμησις διὰ νὰ
ἐκδηλωθῇ μὲ δλον τὸ μεγαλεῖον της. Ἡ
περίπτωσις τῶν Νέων τοῦ Μεγ. Ρεύματος
Ναούσης ἀποτελεῖ τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές.
Όλγα θερμὰ λόγια, ἐνδὲ δραματιστοῦ
Ποντίου, στελέχους τῆς Εὐξείνου Λέσχης
Θεσσαλονίκης, πρὸς τοὺς Νέους τοῦ Μεγ.
Ρεύματος ἀπετέλεσαν τὸν πνεοδότηταν διὰ

ἀνάψῃ καὶ νὰ ἐκδηλωθῇ μεγαλοπρεπῶς
ἡ πατριωτικὴ φλέγα ἀπὸ τὸν πλούσιον ἐσώ-
ερικὸν καὶ συναισθηματικὸν κόσμον τῶν
Ποντίων.

Τὸ πατριωτικὸν αὐτὸν ἔξπασμα τῶν Ποντίων Νέων τοῦ μικροῦ χωριοῦ τῆς Νάυσης ἀποτελεῖ φωτεινὸν παράδειγμα πόδες ἡμησιν. Πρέπει εἰς δλας τὰς πόλεις, τὰς αιμοπόλεις καὶ τὰ χωριά δπου ὑπάρχουν Ιόντιοι νὰ ίδευθοῦν, ἐφόσον δὲν ὑπάρχουν, παρόμοια φυτώρια μὲ παρομοίους κοποὺς καὶ ἐπιδιώξεις Μένον καὶ ἀντὴν δὲν τρόπον εἶναι δυνατὸν νὰ καλλιεργηθοῦν τὰ ἥθη, τὰ ἔθιμα καὶ αἱ παραδόσεις αἱς, νὰ γνωσθοῦν οἱ θρῦλοι μας, τὰ ίδαιά μας καὶ η μεγάλῃ προσφορᾷ τοῦ ίδιαιέρον πολιτισμοῦ μας. Μόνον ἔτοις θὰ θεελιωθοῦν καὶ θὰ τονωθοῦν οἱ δεσμοὶ ἀληγγύης καὶ θὰ στερεωθῇ δρόηκτος ψυ-
μηὴ ἔνωσις καὶ σύνφρενος. Εἶναι δὲ μόνος ὁ πόπος διὰ τοῦ δποτοῦ δύνανται νὰ ἐμφατισθοῦν καὶ νὰ ἀξιοποιηθοῦν τὰ ίδιαιτερα φροσέντα καὶ ξαρισματα τῶν Ποντίων. Μόνον διὰ τῶν Σωματείων εἶναι δυνατὸν νὰ συναντηθῇ καὶ συνδεθῇ τὸ παρόν μὲ τὸ αρελθόν καὶ νὰ σφυρογλατηθῇ ἔνα λαμπρὸν μέλλον. Καὶ τότε δέ εἴμεθα βέβαιοις τι δὲν θὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐν ἐμπόδιον εἰς τὴν απασκευὴν καὶ τὸν ἔξοπλισμὸν μιᾶς νέας Αργοῦς διὰ τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς έκας μεγαλειώδους Αργοναυτικῆς ἔξορ-
μάσεως.

ΜΕΓΑΛΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ ΕΣΗΜΕΙΩΣΕΝ ΤΟ Α' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΠΟΝΤΙΑΚΟΝ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΕΙΣ ΚΑΒΑΛΑΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ ΦΙΛΙΠΠΩΝ
ΕΖΟΝΤΑΝΕΥΣΕΝ ΠΩΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑ ΕΠΙΤΑΞΙΑ

ΕΣΩΝ ΤΑΝΕΥΣΕΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ
"Εξαιρετική ύπηρξεν ή επι-
τυχία τού δργανωθέντος καὶ
πραγματοποιηθέντος, ύπο τὴν
δψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ.
τῆς Βασιλίσσης μας Φρειδερί-
κης, τριημέρου Α' Πανελλήνιου
Ποντιακοῦ Φεστιβάλ εἰς Κα-
βάλαν καὶ Αρχαῖον Θέατρον
Φιλίππων, τὴν 28ην, 29ην καὶ
30ην." Ιστούσιν

Μὲ τὴν πολύπλευρον καὶ γενναίαν κρατικὴν συμπαράστασιν, μὲ τὴν ουμμέτοχὴν καὶ τὴν δόλοθεμόν συνδρομὴν δὲν τῶν Ποντιακῶν Ὁργανώσεων, μήτο πλούσιον καὶ καλομελετημένον πρόγραμμα τῶν ποντιακῶν αὐτῶν ἐκδηλώσεων καὶ μὲ τὴν ἀριστοτεχνικὴν ἐπίβλεψιν καὶ ἑκτέλεσίν του, ἐδόθη μία σπανία εὐλαοία ήταν ζωντανέψη καὶ νὰ ἐμφανισθῇ μὲ δῆλην του τῆλη μεγαλοπρέπειαν ἐνώπιον μυριάδων ἐνθυσιαστῶν λαοῦ, ἐν πρέσβορος ἐλληνοποντιακὸς πυλαι πισμὸς καὶ τὸ ἡρωϊκὸν πυρελόθον 28 αἰώνων τῶν Ποντίων εἰς τὴν ἀκραίαν ἐκείνην ἐλημνυνὴν νῆν.

Από είκοσιανεμέρου περίπολο τῶν ἐκδηλώσεων, είχαν συγκεντρωθῆ καὶ ἔγκατασταθμεῖσαν τὸ Αρχαίον Θέατρον Φλίππων οἱ ἐπιλεγέντες ἔραστιές

υνωσιτισμός, ἀπερίγραπτος ἐν τροπολιτικὸν. Να
θουσιασμὸς καὶ ἀκράτητα χει- βάλας ὑπὸ τοῦ Σ
ροκροτήματα. Γίνονται ἐπιδει- λίτου αὐτῆς κ. κ.
εις ποντιακῶν χροῶν ἀπὸ τὰ
μάφυρα ποντιακὰ συγκροτή
ματα. Τὰ πλήθη γοητεύονται
ἀπὸ τοὺς ποντιακοὺς ουδούμονε;
καὶ ἀπὸ τὴν προτιακὴν λεβαντικήν.

αι από την ποντιακήν λεβεντιά.
* * *

Τὸ ἐσπέρας τοῦ Σαββάτου 29 Ιουλίου, εἰς τὸ Ἀρχαῖον Θέατρον τῶν Φιλίππων καὶ ἐπὶ τοῖς ὕδασ, σείεται ὁ τόπος ἀπὸ κειροχοροτήματα καὶ τὰ παραχρήματα τοῦ πυκνοτάτου πλήθεων τῶν θεατῶν. Λαμβάνουν ὡραν διαγωνισμοὶ χοροῦ, τραγουδιοῦ, ἀπαγγελίας καὶ λύρας, ἐ συγκροτήματα ποντιακᾶ ἀπὸ μάφορου μέρη τῆς Ἑλλάδος.

ά διάφορα συγχροτήματα με
λας γραφικά ποντιακά ἀμφιέ-
εις των, εἰσέρχονται με τοὺς
υριτζῆδες ἐπὶ κεφαλῆς εἰς τὴν
λατεῖαν τοῦ Θεάτρου καὶ δια-
έχονται εἰς τὸν χοροὺς τὸ ἔνα
ἢ ἄλλο. Τὸ πλήθος παραλη-
εῖ. Ὁρθιοι οἱ θεαταὶ χειρό-
φοτοῦν δὲ τὰ συγχροτήματα.
Ἐνα δέαμα φαντασμαγορικόν,
ία ἀρμονία καὶ ρυθμικότης
ρυθμαστος. Τὰ αὐτιὰ ἑτερλαί-
νονται ἀπὸ τὸν γλυκὺν ἀντίλα-
ν τῆς ἀθάνατης λύρας, τὰ
άτια βουρκώνουν ἀπὸ τὴν συγ-
νησιν, ἡ καρδιὰ πάλλει δυνα-
τὸν ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν, ὁ
τρυγμὸς συγχρονίζεται μὲ τὰ
τήματα καὶ τὰ τσακίσματα
τὸν χορευτῶν καὶ ἡ ψυχὴ πλέει
τελέων εὐδαιμονίαν.

κατά τὰ διαλείμματα οἱ ἐπί-
ημοι σφίγγουν γοητευμένοι τὰ
ορια τῶν χορευτῶν, οἱ δὲ ἔκ-
ροστωποὶ τῶν Σωματείων τοὺς
γκαλιάζαν καὶ τοὺς φιλοῦν.
Εἰς τὸ τέλος παίζεται μὲν με-
λλῆν ἐπιτυχίαν ἡ μονόπρακτος
δονογραφία τοῦ Ποντίου σκη-
νέτου Πολ. Χαίτα «Θά γυ-
νικίζει τὸν Γιάννεν».

τιακῶν Σαματείων τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ ταῦτα, οἱ ἐπίσημοι καὶ ὁ λοιπὸς κόσμος ἐπεσκέπτοντο, εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς Λέσχης Ἐμπόρων Καβάλαις, τὴν δογανωθεῖσαν ἐντὸς τοῦ προγοράμματος τοῦ Φεστιβάλ ἔκθεσιν παλαιῶν ποντιακῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων, παλαιῶν κειμηλίων, εἰκόνων, ἐνδυμάτων, κοσμημάτων, ἐνδυμάτων, ὡς καὶ παλαιῶν βιβλίων, ἐντύπων καὶ χειρογράφων ἐδοθέντων

όροι. Η ποικιλία τῶν ἔκτισθέντων εἰδῶν, διάφοροις καὶ καλαισθετικός τρόπος ταξινομήσεως καὶ τοποθετήσεώς των, ή σαφής καὶ καλογραμμένη ἐπεξήγησις εἰπεῖν καρτέλλας τῆς χρήσεως, τῆς προστελέσσεως καὶ τῆς ίστορικῆς σημασίας ἐκάστου ἐκθέματος, ἐπεισοδευτὸν τὸν ἀντιπλόκριτον θαύματον.

σμὸν δὲ τῶν ἐπισκεπτῶν.
• Αἰγίζοντες θεομοὶ ἔπαινοι καὶ
ἔγκαρδια συγχαρητήρια πρὸς
τοὺς ἀκούθαστους πρωτεργά-
τας τῆς ποντιακῆς αὐτῆς ἐκδέ-
σεως, πρὸς τὴν καθηγήσιαν
Τασοῦλαν Καυπονορίδου, τὸν
καθηγητὴν κ. Στ. Ἀμπατζίδην
καὶ τὸν καθηγητὴν κ. Ηέτρον
(Συνέχεια στὴν 4η σελίδα)

Οι Υπουργοί Β. Ελλάδος κ. Αργ. Θεολογίτης και Βιομηχανίας κ.
Ν. Μάρτης είσερχομενοί εἰς τὸ Ἀρχαῖον Θέατρον Φιλίππων σιδ
νά παρακολουθήσοντες τὰς Ποντιακὰς ἐκδηλώσεις.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Ιδίας ἡμέρας εἰς τὴν πλατείαν τῆς Καβάλας παρατηρεῖται μεγάλος Ιουλίου ἐτελέσθη εἰς τὸν Μη-

